

Zacharias, de vader Johannes Doper

Ds. J. IJsselstein – Lukas 1:13 – Advent

Liturgie:

Lofzang van Zacharias: 1

Psalm 119:14

Lezen Lukas 1:5-17

Psalm 113:3,4

Psalm 141:1, 2

Lofzang van Zacharias: 5

Gemeente, de preek van vanmorgen, op deze (..) adventszondag gaat over de priester Zacharias, de vader van Johannes de Doper. De tekst die wij met Gods hulp willen overdenken, vindt u in het voorgelezen Schriftgedeelte, Lukas 1, daarvan de verzen 5 tot en met 17, waarvan ik u als samenvatting alleen het 13^e vers zal voorlezen. Ik lees u als samenvatting van ons te overdenken Schriftgedeelte Lukas 1:13, waar het Woord van God als volgt geschreven staat:

Maar de engel zeide tot hem: Vrees niet, Zacharias, want uw gebed is verhoord, en uw vrouw Elizabet zal u een zoon baren, en gij zult zijn naam heten Johannes.

Het thema voor de preek van vanmorgen is:

Zacharias, de vader van Johannes Doper

En we letten als het gaat over deze Zacharias op drie dingen.

We letten in de eerste plaats op het *leven* van Zacharias (dat vindt u in vers 5-7), daarna letten we op het *werk* van Zacharias (dat ziet u in vers 8-12), en ten slotte letten we op de *belofte* aan Zacharias (zoals u dat kunt zien in vers 13-17).

Dus drie aandachtspunten, als het gaat over Zacharias, de vader van Johannes de Doper:

- 1. Het leven van Zacharias**
- 2. Het werk van Zacharias**
- 3. De belofte aan Zacharias**

Als eerste dus:

1. Leven van Zacharias

Gemeente, we lezen in vers 5 (leest u maar even mee in uw eigen Bijbel): *In de dagen van Herodes, de koning van Judea, was een zeker priester, met name Zacharias, van de dagorde van Abia; en zijn vrouw was uit de dochteren van Aäron, en haar naam Elizabet.*

Ze leven in de tijd van Herodes, van koning Herodes de Grote. Het is de ruwe, meedogenloze koning, die later de kleine kinderen van Bethlehem om zal brengen.

Hij heet Zacharias, wat betekent: God heeft gedacht, God heeft herinnerd. En zij heet Elizabet, dat wil zeggen: God is een eed, God is betrouwbaar.

Beiden zijn ze uit het geslacht van Aäron. Zacharias is dus een priester. En priesters, daar waren er in die tijd heel veel van, zo'n 8000.

En al die duizenden priesters waren verdeeld in 24 divisies, in 24 groepen. Zacharias is van de achtste divisie, van de dagorde van Abia. En het was in die tijd in Israël zo geregeld, dat iedere priestergroep twee keer per jaar een week lang dienst had.

Maar er is meer, wat we van Zacharias en Elizabet weten. We lezen in vers 6: *En zij waren beiden rechtvaardig voor God, wandelende in al de geboden en rechten des Heeren, onberispelijk.*

Zacharias en Elizabet waren mensen die de Heere vreesden. Dat hadden ze niet van zichzelf. Want van zichzelf is niemand rechtvaardig. Niemand van ons kan (dat is de betekenis van dat woordje ‘rechtvaardig’), niemand van ons kan rechtop voor God staan en God recht in de ogen kijken. Van nature zijn we *onrechtvaardig*, omdat de rechte verhouding met de Heere door de zonde door ons verbroken is.

Dus, er is in het leven van deze twee mensen iets gebeurd. God heeft hen rechtvaardig *gemaakt*. God heeft hun hart veranderd. Ze waren onrechtvaardig, vol van zonde, verzet en vijandschap tegen God, maar God heeft hun hart nieuw gemaakt, God heeft hen een nieuw hart gegeven. Hun zonde is verzoend, en hun schuld is vergeven, omdat God gezien heeft op het werk van Zijn Zoon, op het offer van de Messias, die toen nog komen moest.

Want ook toen gold: de mens wordt niet gerechtvaardigd, de verhouding met God wordt niet recht gemaakt door eigen werken, door zelf te doen, maar alleen door het werk van Jezus Christus (Galaten 2:16).

Zacharias en Elizabet waren beiden rechtvaardig voor God. En, dat zij rechtvaardig waren, bleek niet alleen uit wat ze zeiden, uit wat ze vertelden, maar het bleek ook uit hun *leven*. In hun godsdienst en in hun *dagelijkse leven* waren ze oprecht en onberispelijk. Ze waren *niet* zondeloos, ze waren niet perfect, maar hun leven gaf geen aanstoot, geen ergernis, en ze leefden niet in openlijke zonden.

En dat was het *gevolg* van het feit, dat hun hart rechtvaardig was voor God. God heeft dus grote dingen gedaan in het leven van deze twee mensen.

Maar toch is er blijvend stil verdriet in hun hart, want, zo lezen we in vers 7: *En zij hadden geen kind, omdat Elizabet onvruchtbaar was, en zij beiden ver op hun dagen gekomen waren.*

Dus, in dat goede leven met de Heere, dat zoveel rust en vrede geeft, was sinds lang groot en stil verdriet. Hun huwelijk was kinderloos gebleven, en dat terwijl vruchtbaarheid in de Bijbel juist een teken is van de zegen van de Heere.

Wat een vragen! God is het toch die de onvruchtbare doet wonen in een huisgezin, een blijde moeder van kinderen (Psalm 113:9)?

Ja, en dan hebben de mensen hun conclusie snel klaar: ‘Nou, blijkbaar rust die zegen van God dan niet op *u*! Daar zal dan wel een reden voor zijn...’

Mensen zonder kinderen waren in die tijd veracht, en werden scheef en met de nek aangekeken.

Gemeente, laten wij daarvoor waken. Mensen zonder kinderen hebben ons bijzondere gebed nodig, persoonlijk en ook in het midden van de gemeente.

Aanvankelijk was er bij Zacharias en Elizabet vast nog wel hoop, maar de (mogelijk) vruchtbare jaren zijn ondertussen voorbijgegaan. Ze waren beiden ver op hun dagen gekomen. Uiteindelijk hebben ze zich er misschien wel bij neergelegd. We zijn ondertussen te oud geworden...

Dat als eerste over het leven van Zacharias en Elizabet. We gaan verder met ons tweede punt:

2. Het werk van Zacharias.

Want we lezen in vers 8 en 9: *En het geschiedde, dat, als hij het priesterambt bediende voor God, in de beurt zijner dagorde, naar de gewoonte der priesterlijke bediening, hem te lote was gevallen, dat hij zoude ingaan in den tempel des Heeren om te reukofferen.* Ondanks alle stil verdriet, dat er in het huwelijk van Zacharias en Elizabet is, is het deze week wel een heel bijzondere week. Zacharias de priester is uitgekozen om het reukoffer te doen.

Het lot heeft hem aangewezen. Daardoor kwam iedereen of bijna iedereen tenminste wel een keer in zijn leven aan de beurt. Als het *lot* de beslissing nam, dan konden degenen die altijd haantje-de-voorst wilde zijn, niet voordringen. En de verlegen en bescheiden, schuchtere en onhandige priesters konden en durfden niet weigeren. Het is een wijze les voor de dienst in het Koninkrijk van God...

Het lot is op Zacharias gevallen om het reukoffer te doen. 's Ochtends om negen uur en 's middags om drie uur, twee keer zal de priester Zacharias binnengaan in het heilige deel van de tempel. Hij zal naar het reukofferaltaar gaan, het altaar dat vlak voor het gordijn stond tussen het heilige en het heilige der heiligen, om daar het reukoffer te doen.

Eigenlijk hoorde dat reukofferaltaar bij het heilige der heiligen (Hebreeën 9:4).

Op de grote verzoendag werd het reukwerk van dat altaar (dat besprengd werd met bloed) binnengedragen in het heilige der heilige. En daar werd ook het verzoendeksel (de genadetroon van God) met bloed besprengd.

Die twee dingen, bloed en reukwerk, hoorden bij elkaar. Bloed en reukwerk horen bij elkaar, zoals verzoening en dankbaarheid bij elkaar horen.

Nu vandaag, op deze bijzondere dag, gaat Zacharias het heiligdom binnen.

Eerst worden de gloeiende kolen van het brandofferaltaar gelegd op het reukofferaltaar.

Als de wierook daarna daarop gestrooid wordt, dan vult een wolk van heerlijk ruikende wierook de heilige ruimte en beperkt het gezicht van degene die binnen staat.

Zacharias staat nu helemaal alleen, in het heilige deel van de tempel.

Alleen..., voor God... Buiten wordt er gebeden.

Kijk maar in vers 10: *En al de menigte des volks was buiten, biddende, ten ure des reukoffers.*

Met bidt. In stilte...

Zoals je in stilte bidden mag *voor* de dienst, thuis, en *tijdens* de dienst, zittend in de kerk, terwijl degene die voorgaat ook bidt.

Want bidden is het belangrijkste werk in de dienst van God en in de ambtelijke dienst.

Terwijl de priester bidt in het heiligdom, bidt het volk mee.
Hier is een biddende ambtsdrager en een biddende gemeente. En waar gebeden wordt, daar gebiedt de Heere Zijn zegen.

Gods volk is een biddend volk. Gods kinderen zijn biddende kinderen.
Hieraan herken je, als het goed is, het leven van Gods kinderen: *wandelend* (net als Zacharias en Elizabet) naar de geboden en inzettingen van God in de praktijk van het leven van alledag, en *biddend*, in verborgen gebed.

Buiten wordt gebeden. Maar uiteindelijk zeggen al die mensen een voor een amen. Ze doen hun ogen open, ze kijken, en ze wachten..., ze wachten... op Zacharias! Op de zegen van Zacharias!

Maar, het duurt maar, en het duurt maar. Wat blijft Zacharias toch? Hij had al lang terug moeten zijn!

Maar wat de mensen niet zien, en wij ondertussen wel weten, is wat staat in vers 11 en 12: *En van hem (door Zacharias) werd gezien een engel des Heeren, staande ter rechterzijde van het altaar des reukoffers. En Zacharias, hem ziende, werd ontroerd, en vrees is op hem gevallen.*

Aan de rechterkant van het altaar (gekeken vanuit het heilige der heilige, dus voor u en voor hem aan de linkerkant) staat ineens een engel van de Heere. Plotseling ziet hij iets van de glans van de hemelse heerlijkheid.

Hij schrikt er geweldig van. Hij is volledig in verwarring.

Hij is *rechtvaardig!* Hij is een kind van God, en in zijn wandel is hij onberispelijk. Hij kan, als het gaat om de staat van zijn hart, God recht in de ogen kijken. Maar toch schrikt hij *geweldig!*

Waarom schrikt hij? Omdat hij zich als mens, als blijvend zondig mens, klein en nietig voelt voor God, en ook voor deze hemeldienaar.

Calvijn zegt: Zolang we God *niet* zien, zijn we trots en verheven. Maar als God verschijnt, moet de mens bukken.

Is God weleens in uw leven verschenen?

Nee, ik bedoel niet zichtbaar, zoals hier in de verschijning van een engel, maar wel even werkelijk, alsof God Zelf voor u stond en tot u sprak?

Anders blijf je trots, anders blijf je overeind staan.

Maar als God in je leven komt, dan ga je bukken en buigen voor God. Omdat je *dan* pas ziet wie je bent: klein, maar vooral: zondig, nietig en verloren. Dan wordt je zondaar voor God. Staande *voor God*...

Dan en zo alleen, ga je leren vragen om genade.

Straks gaat Johannes de Doper preken en de wegbereider zijn voor de Messias.

En wat zegt hij dan? Wat preekt hij dan? *Bekeert u!*

Hij confronteert hen met de heilige God en plaatst hen voor de Almachtige. Met andere woorden: hij plaatst zijn hoorders *voor God*.

Hij vertelt ze niet, wat ze *hebben* en hoe goed ze zijn, maar hij vertelt ze wat ze *missen*. Hij maakt hen hun overtredingen bekend. Hij stelt hen hun zonden voor ogen. Opdat ze zouden gaan vragen naar de komende Messias, opdat ze Christus nodig zouden leren krijgen.

Zelfs de vrome Zacharias *schrikt*. Hij schrikt van een flauwe straal van het goddelijke licht. Hoe moet het dan met *u*, als straks het licht van miljarden engelen, ja, als de glans van de Almachtige God Zelf op u schijnen zal?

Deze godvrezende priester beeft, als slechts een *dienaar* van de God van de hemel voor Hem staat.

Hoe verstandeloos en dwaas is het dan, als je vanmorgen alleen maar rustig aanhoort wat God tegen je te zeggen heeft, en vervolgens gewoon doorgaat, *zonder* te vrezen en te beven?

De engel die aan Zacharias verschijnt, heeft een belofte voor hem. Dat zullen we zo meteen gaan zien in ons derde aandachtspunt, maar we gaan eerst samen zingen uit Psalm 141, vers 1 en 2:

*Mijn beê, met opgeheven handen,
Klimm' voor Uw heilig aangezicht,
Als reukwerk, voor U toegericht,
Als offers, die des avonds branden.*

Ons derde aandachtspunt:

3. Belofte aan Zacharias

Want we lezen in vers 13: *Maar de engel zeide tot hem: Vrees niet, Zacharias, want uw gebed is verhoord, en uw vrouw Elizabet zal u een zoon baren, en gij zult zijn naam heten Johannes.*

In het licht van Gods tegenwoordigheid verliezen we wat we *zelf* hebben, verliezen we het vertrouwen op onszelf, en leren we ootmoedig, nederig en verwachtend opzien tot God. En ondertussen zeggen we, wat de dichter ooit zong: *En nu, wat verwacht ik, o HEERE! Mijn hoop, die is op U* (Psalm 39:7).

Tot zo'n man, en tot zulke mensen zegt de engel: Uw gebed is verhoord.

Uw gebed om een kind, dat u in het *verleden* zo vaak gebeden hebt.

Het gebed dat u *zojuist* gebeden hebt, om de komst van de Messias.

Uw gebed is verhoord. Uw vrouw Elizabet zal een zoon baren en zijn naam zal zijn Johannes. Dat betekent: de HEERE is genadig!

En, vers 14: *En u zal blijdschap en verheuging zijn, en velen zullen zich over zijn geboorte verblijden.*

Nu en straks zullen heel veel mensen zich over hem verblijden.

Blijdschap is in het Evangelie van Lukas altijd blijdschap om de vervulling van Gods belofte. De engel zegt als het ware: Zacharias, de belofte die God aan uw voorvaders heeft gedaan, gaat in vervulling!

Hij heeft uw stem verhoord. Want Hij houdt getrouw Zijn woord (Psalm 6:9, ber.)

Hij heeft gedacht aan Zijn volk. Hij heeft gedacht aan Zijn genade (Psalm 98:2, ber.)

En *velen* zullen zich over hem verblijden.

Velen... Niet iedereen zal zich over hem verblijden. Straks, als Johannes de Doper groot geworden is, worden er *velen* gedoopt. Maar de farizeeërs en de wetgeleden hebben de raad van God tegen zichzelf verworpen en wilden zich niet laten dopen (Lukas 7:30).

Hier in het heilige deel van de tempel doet de engel van de Heere een belofte aan Zacharias. Maar die belofte is inmiddels *vervuld*.

Velen *hebben* zich over Johannes de Doper verblijd, met innige blijdschap in hun hart.

Om de boodschap van deze wegbereider van de toen nog komende Koning Messias, Jezus Christus.

Messcherp wees hij op de zonde. Hij *brak* het hart van zijn hoorders.

Maar Degene die na hem kwam, Christus, Hij *verbond* de gebrokenen van hart en de verslagenen van geest.

Maar sommigen... luisterden niet. Sommigen hadden genoeg aan een eigengerechtigheid. Hoort u daar ook bij?

Waarom zegt de engel: velen zullen zich over hem verblijden?

Het staat in vers 15: *Want hij zal groot zijn voor de Heere; noch wijn, noch sterke drank zal hij drinken, en hij zal met de Heilige Geest vervuld worden, ook van zijner moeders lijf aan.*

Gering en onaanzienlijk zal zijn voorkomen zijn. Straks loopt hij als een woestijnprofeet in een harige mantel, en eet hij sprinkhanen en wilde honing.

Maar, zegt de engel, hij zal groot zijn *voor de Heere!*

Want de heraut van de komende, grote Koning, zal zeggen: *Zie, het Lam Gods!*

Hij zal op Christus wijzen, en hij zal zeggen: *Hij* moet wassen, *Hij* moet groter worden, en ik moet minder worden (Johannes 3:30).

Want de ware dienst van God, gemeente, kenmerkt zich door nederigheid, kleinheid en ootmoed.

Er zijn ook mensen, die *groot* zijn in zichzelf. Zoals Simon de tovenaer, die zei *dat hij wat groots was* (Handelingen 8:9).

Maar Johannes zal groot zijn *voor de Heere*.

En als je groot bent voor de Heere, dan ben je klein in en voor jezelf.

Hij zal, zo zegt de engel, geen wijn of sterke drank (dat wil zeggen: bier) drinken.

Volkomen en levenslang zal hij afgezonderd zijn voor de Heere en Zijn dienst. Hij zal een Nazireeër zijn. En hij zal met de Heilige Geest van God vervuld worden.

Wonderlijk is het, hoe in het eerste hoofdstuk van het evangelie van Lukas, mensen *vervuld worden* met de Heilige Geest.

En de eerste over wie dat gezegd wordt, is de kleine Johannes de Doper. De Heilige Geest zal straks komen wonen in het hart van de kleine, noch ongebooren Johannes. En dat zal zo zijn en blijven van zijn moederslijf aan, dat wil zeggen: vanaf de tijd, dat hij nog was in de buik van zijn moeder.

God dienen, als je nog klein bent...

Veel kleiner nog dan jullie, jongens en meisjes. Jullie zijn al groot.

Maar God dienen als klein kindje in de wieg, als kindje nog in de buik van moeder.

Dat kan! Dat is het werk van de Heilige Geest!

Daar moet je om bidden, ouders, daar moet je om vragen, moeder, of de Heere dat doen wil, al in de tijd van je zwangerschap.

De Heere liefhebben en dienen, dat *kan*, jongens en meisjes, ook als je al zo oud bent als dat jullie zijn. Daar hoeft je niet heel groot voor te zijn. Het is trouwens veel beter, als je de Heere al liefhebt en dient, terwijl je nog klein bent.

De Heere liefhebben, voor de Heere leven, een hekel krijgen aan de zonde en verdriet krijgen over zonden die je gedaan hebt, en tegelijkertijd *klein* blijven. Ik bedoel daarmee: *niet trots* worden op wat je gekregen hebt, *niet trots* worden op de genade van de Heere. Jezelf geen belangrijk mens gaan voelen, vergeleken met andere mensen.

Pas op, dat je niet zelf in het middelpunt komt te staan! Want de Heere moet in het middelpunt staan. Hij moet groter worden, en ik en jij, wij moeten kleiner worden.

Daar moet je altijd op letten, bij alles wat je zegt en bij alles wat je doet. Want alleen zo krijgt de Heere de meeste eer.

Maar wat ben je, jongens en meisjes, gelukkig, als je nu, nu hij nog jong bent, de Heere al mag dienen en liefhebben. Dat is genade van God!

De engel gaat verder. Hij zegt in vers 16: *En hij zal velen der kinderen Israëls bekeren tot de Heere, hun God.*

Hoe indringend zal Johannes de Doper straks preken: Bekeert u, want het Koninkrijk van de hemelen is nabijgekomen! Maak haast, want de bijl ligt al aan de wortel van de boom! O, zie toch het Lam Gods!

En heel veel van de Israëlieten, *velen der kinderen Israëls*, bekeerden zich, luisterend naar de preken van Johannes de Doper, tot God.

Heel veel mensen, maar... niet allemaal...

En daarom, wees toch gewaarschuwd, lieve vrienden. Er zijn tijden dat het Koninkrijk der hemelen dichtbij is. Er zijn perioden, dat er heel veel mensen getrokken worden door Gods genade. Dat velen hun knieën gaan buigen. Dat anderen ingezameld worden, als in de tijd van de oogst.

Maar, wees gewaarschuwd, de tijden dat de Heere zo dichtbij is, zijn kort en gaan voorbij. De apostel zegt: De tijds is voorts kort (1 Korinthe 7:29)! Zoek dan de Heere, terwijl Hij te vinden is en roep Hem aan, terwijl Hij nabij is (Jesaja 55:6).

Hij zal velen bekeren tot de Heere, hun God.

Waar ligt het accent? Bij het eerste? Hij, *Johannes*, zal veel mensen bekeren tot God?

Nee, de nadruk ligt op dat laatste: *Tot de Heere, hun God!*

God, die recht heeft op Zijn volk, die de wettige Eigenaar is van Zijn volk, zal komen en zal ze toebrengen, en zal maken dat ze zullen terugkeren en zich zullen bekeren tot Hem. Straks, zal Hij hun harten breken door de scherpe preken van Johannes de Doper.

En daarna zal Hij ze Zelf verbinden, zoals Hij de gebrokenen van hart en de verslagenen van geest in liefde verbindt. Hij zal het doen: de Heere, hun God.

Het hangt allemaal niet af van Zacharias, en het zal straks allemaal niet afhangen van Johannes de Doper. De engel zegt: *hun God* zal het doen. De Heere zegt: Ik zal het doen! Ik zal ze terugbrengen en ze zullen Mij tot een volk zijn en ik zal hen tot hun God zijn. Johannes de Doper zal slechts een nietig middel zijn in Gods hand, om te zeggen: Zie op Hem! Kijk niet naar mij! Maar *zie het Lam Gods, dat de zonde van de wereld wegneemt* (Johannes 1:29).

En, zo vervolgt de engel in vers 17: *En hij zal voor Hem heengaan, in den geest en de kracht van Elias, om te bekeren de harten der vaderen tot de kinderen, en de ongehoorzamen tot de voorzichtigheid der rechtvaardigen, om den Heere te bereiden een toegerust volk.*

Hij, Johannes de Doper, zal *voor* Hem, voor de Heere Jezus Christus, uitgaan. Hij zal voor Hem uitlopen. Hij zal voor Hem de weg vlak maken. Hij zal als een bode, als een heraut, de komst van de Koning aankondigen. Hij zal Hem introduceren. Hij zal zeggen: Die na mij komt, is groter dan ik!

Kijk, zie, Hij komt! Het lam Gods!

Hij zal voor de Koning uitgaan *in de Geest en de kracht van Elia*. Dapper als een held, onverschrokken.

Dapper als een held en onverschrokken, zoals Elia zei tegen Achab: *Ik heb Israël niet beroerd, maar u en uws vaders huis, daarmede, dat ulieden de geboden des HEEREN verlaten hebt en de Baäls nagevolgd bent* (1 Koningen 18:18).

Dapper als een held en onverschrokken zal Johannes de Doper straks tegen Herodes Antipas zeggen: De vrouw die u nu hebt, behoort u niet hebben.

En dapper als een held en onverschrokken zal hij straks tegen de farizeeën en de Schriftgeleerden zeggen: *Gij adderengebroidsels, wie heeft u aangewezen te vlieden van de toekomstige toorn? Brengt dan vruchten voort der bekering waardig* (Lukas 3:7-8).

Met moed, dapperheid en oprechtheid zal hij straks het woord van zijn Zender preken.

Om? Om *te bekeren de harten der vaderen tot de kinderen*.

Het is een tekst die heel direct terugwijst naar het laatste vers van het Oude Testament, naar Maleachi 4:6, waar staat: *En hij zal het hart der vaderen tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hun vaderen; opdat Ik niet kome, en de aarde met den ban sla*.

Maleachi preekte in een tijd van liefdeloosheid, vol van disharmonie en conflicten in huwelijken en gezinnen. Hij verzette zich tegen gemengde huwelijken, tegen

echtscheidingen, tegen het stuklopen van onderlinge verhoudingen. En hij riep op tot bekering, en tegelijkertijd tot herstel van huwelijk en gezin.

En zijn dringende oproep destijds, eindigde met een zucht van verlangen naar Hem, de Messias die komen zou. Ook om gezinnen, huwelijken en relaties tussen ouders en kinderen te herstellen en daarin vrede te brengen. Als vaders en zoons beiden als zondaars gaan buigen en zich gaan bekeren, als moeders en dochters, en vaders en moeders zich gaan bekeren tot God, dan komt er ook weer vrede in gezinnen.

Want, als het Koninkrijk der hemelen dichtbij komt, en het *is* dichtbij gekomen, en als de Heere gaat werken, heel dichtbij misschien wel, in je man, in je vrouw, in je zoon of dochter, in je vader of moeder, dan is het tijd om de Heere ook te zoeken!

Roep Hem aan, als Hij zo nabij is (Jesaja 55:6).

Want de Heere wil vaak werken in het verband van gezinnen en huwelijken.

En wat geeft dat een zegen en vrede in huwelijk en gezin.

Het is waar, later zegt de Heere Jezus: *Meent niet, dat Ik gekomen ben, om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard. Want Ik ben gekomen, om de mens tweedrachtig te maken tegen zijn vader, en de dochter tegen haar moeder, en de schoondochter tegen haar schoonmoeder. En zij zullen des mensen vijanden worden, die zijn huisgenoten zijn* (Mattheus 10:34-36).

Het is alle twee waar. Beide dingen zullen gebeuren.

Scherpe tegenstellingen en conflicten in gezinnen en huwelijken om de vraag: Wie is Jezus voor mij? En wie is Jezus voor jou?

Maar ook (en gemeente, bid om dat laatste!), maar ook zegenrijke tijden waarin de Heere werkt in huwelijken en gezinnen, en rust en stille vrede geeft. Als Hij tijden geeft waarin man en vrouw, ouders en kinderen samen in rust en stilte de Heere mogen vrezen.

En, zo zegt de engel, hij zal niet alleen bekeren de harten van de vader tot kinderen, maar ook: *De ongehoorzamen tot de voorzichtigheid der rechtvaardigen, om de Heere te bereiden een toegerust volk.*

De ongehoorzamen! Zullen bekeerd worden tot de voorzichtigheid van de rechtvaardigen. Hoort u dat? Ziet u wel, dat u niet te oud en te slecht en te ongehoorzaam bent.

Lieve mensen, het is het liefste werk van de Heere, om de ongehoorzamen te veranderen, om hart en manier van denken en leven te veranderen, tot de voorzichtigheid van de rechtvaardigen.

Om de Heere te bereiden een toegerust volk.

Een volk voor Hem, voor Hem die straks komt.

Dat volk moet voor Hem, voor de komende Messias *klaargemaakt* worden.

Hoe maak je klaar voor deze Koning? Trek je je allermooiste kleren aan, kleed je je op het allernetst?

Nee, want deze Koning heet *Zaligmaker*. Hij zoekt mensen om die *zalig* te maken. Dus Hij zoekt juist ongelukkige, arme, slechte en ongehoorzame mensen.

Maar, hoe maak je je *dan* klaar voor deze Koning...?

Weet je, weet u, het staat hier anders. Dit volk *wordt* toegerust. Dat wil zeggen: dit volk *wordt* klaargemaakt.

Dat zal de Heere Zelf doen.

Door...? Straks door de preken van Johannes de Doper.

Zijn *preken* schudden de mensen wakker. Ja, zo zeggen wij dat misschien wel, maar Wie doet dat ten diepste? Het is de *Heilige Geest* die dat doet!

De preek is alleen het *middel*. Het middel dat geruste zondaars wakker schudt uit hun dodelijke rust. Straks zien de mensen hun zonden. Als Johannes ze aanwijst, heel rechtstreeks, heel scherp: de zonden van hun hart en de zonden van hun leven.

Zijn woorden breken dwars door hun uiterlijke vroomheid heen, als het Woord van God in die preken van Johannes de Doper door *God Zelf* gezegend wordt.

Hoe en wanneer wordt het Woord van God *gezegend*?

Het Woord van God is niet gezegend, als je rustig en tevreden de kerk uitgaat, en zegt:

‘Zo, het was weer mooi. We hebben het weer gehoord. Het was een fijne preek. De dominee vertelde precies wat ik heb en hoe het allemaal gegaan is...’

Om van andere opmerkingen maar te zwijgen.

Nee zo niet! Het Woord van God is *gezegend*, als je de kerk uitgaat als een *slecht* mens.

Als je van de zondagse preken slechter wordt, is dat een zegen!

Want dan krijg je Hem nodig: Jezus Christus, de Messias.

Dan komt er in je leven plaats voor de troost van het Evangelie.

Als je slecht wordt, als je niets van jezelf overhoudt. *Dan* haken de woorden van de prediking van Johannes de Doper als met weerhaken in je hart: Zie, het Lam Gods.

Als zonde zonde wordt en God ons wegtrekt van het vertrouwen op onszelf, dan wordt het evangelie een blijde boodschap. Als we door het geloof er iets van mogen zien, van dat God, eer Hij de zonde gestraft ongestraft liet blijven, Hij die gestraft heeft aan Zijn lieve Zoon Jezus Christus aan het kruis, dan zegt ons hart als antwoord op dat ‘Zie het Lam Gods’: ‘Ja, ik zie Hem. Hij is blank en rood en Hij draagt de banier boven tienduizend (Hooglied 5:10).

Maar zegt u, hoe zal *ik* toch die woorden van God, en die vingerwijzing naar dat Lam van God kunnen geloven?

U zegt: ‘De oproep tot bekering heeft mijn hart verbroken. De zonde is me tot een last geworden, maar: hoe zal ik toch weten, dat Hij ook *mijn* Zaligmaker is?’

Lieve mensen, wij doen niet anders dan dat, wat de heraut van de Koning destijds deed.

Wij zeggen tot iedereen die het Woord van het Evangelie hoort (hoewel we weten, dat dat woord het hart van dat ‘toegeruste volk’ het meest raken zal): Zie, kijk! Het Lam Gods!

Er is voor schuld en verlorenheid, voor misdaden en ongeloof, en voor hardnekkige eigengerechtigheid geen andere middel en geen andere weg dan: *op Hem te zien!*

Dan te zien op en te komen tot de gekomen Koning, die Zich vanuit de hemelse heerlijkheid heeft vernederd heeft tot in de diepte van de dood van het kruis.

Als Middelaar Gods en der mensen werd Hij verhoogd aan het kruis om zondaars met God te verzoenen.

En het Woord van God, gemeente, wijst u vanmorgen opnieuw (vooral u, o toegerust volk, verbroken van hart, verslagen van geest) de enige weg, om uw hart te bekeren tot God.

Terwijl de Heere u allemaal toeroept: *Wendt U naar Mij toe, wordt behouden, al gij einden der aarde! Want Ik ben God, en niemand meer* (Jesaja 45:22).

En die enige Weg is de Zoon van God, de Middelaar Gods en der mensen, Jezus Christus, Zaligmaker van zondaars!

Zie het Lam Gods!

Amen.

Slotzang Lofzang van Zacharias: 5

Voor elk, die in het duister dwaalt,
Verstrekt deez' zon een helder licht.
Dat hem in schâuw des doods bestraalt,
Op 't vredepad zijn voeten richt.